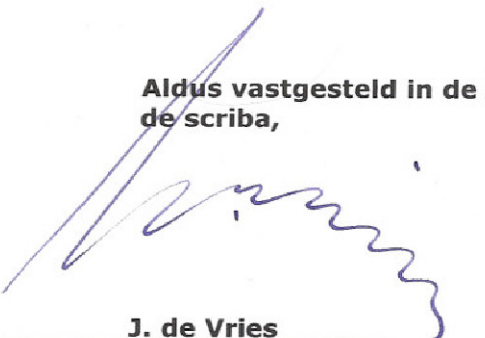

Beleidsnota Predikantsplaatsen

Aldus vastgesteld in de Algemene Kerkenraad van 6 maart 2012.
de scriba, de preses,

J. de Vries

D.E.O. Streutker

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Overwegingen	3
Doelstelling	3
Opbouw van de nota	3
Hoofdstuk 1. Aanleiding, ontwikkelingen en uitgangspunten	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Historische Achtergrond	4
1.3 Ontwikkelingen & Uitgangspunten	4
2. Totaal aantal predikantsplaatsen	6
3. Verdeling predikantsplaatsen over wijkgemeenten	7
3.1 Overwegingen	7
3.2 Een nieuwe verdeelsleutel	8
4. Wat te doen bij een vacature	9
5. De taakstelling van de predikanten	11
5.1 Voorgaan in kerkdiensten ('Hilversumse regeling')	11
5.2 Aantal diensten per zondag	11
5.3 Jaarlijks preekbeurten rooster	11
5.4 Voorgaan in verzorgings- en verpleeghuizen	12
5.5 Bovenwijkse taken en vertegenwoordigingen	12
6. Bovenbudgettaire medewerkers	13
6.1 Experimenten, nieuwe initiatieven	13
6.2 Bestaande extra formatieplaatsen	13
Bijlage 1: Begrippen en afkortingen	14
Begrippen	14
Afkortingen	14
Bijlage 2: Meerjarenbegroting	15
Bijlage 3: Berekening Beschikbare Formatieruimte	16
Bijlage 4: Berekening aantal predikantsplaatsen per wijkgemeente	17
Verantwoording	18

Inleiding

Het beleidsplan van de Algemene Kerkenraad van de Protestantse gemeente Hilversum voor de jaren 2010-2014 en volgende, vastgesteld op 28 juni 2010, verschenen onder de titel "Vertrouwen – Geestdrift – Optimisme", bepaalt in paragraaf 5.3 het beleid ten aanzien van het aantal predikantsplaatsen.

Het aantal predikantsplaatsen is voor de Protestantse gemeente Hilversum thans vastgesteld op 6,25 voltijdse banen (thans concreet ingevuld met 8 predikanten). Deze zullen in ieder geval worden gehandhaafd tot en met 2013.

De uitgangspunten van de toewijzing van de predikantsplaatsen dient nader te worden onderzocht. De uitgangspunten voor de huidige verdeelsleutel dienen herijkt te worden met daarbij de vraag wat het minimum is voor de levensvatbaarheid van een wijkgemeente. Hierbij zal in ieder geval de leeftijdsopbouw en zo mogelijk ook andere aspecten die van invloed zijn op de toewijzing van predikantsplaatsen in de aandacht moeten komen [1].

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad stelt in 2010 een vernieuwde nota predikantsplaatsen vast. Hierbij gaat het zowel om het bepalen van de criteria die gehanteerd dienen te worden bij de vaststelling van de totale formatie als de verdeling daarvan over de wijken.

Overwegingen

De vermindering van het aantal leden en de te verwachten financiële tekorten, noodzaken tot een bezinning op het aantal predikantsplaatsen en de verdeling van predikantsplaatsen over de wijkgemeenten.

Dat het doorvoeren van bezuinigingen gepaard gaat met 'pijn', mag voor ons allen duidelijk zijn. Deze pijn is o.a. tastbaar beschreven in de zojuist verschenen visienota van de PKN, getiteld "De hartslag van het leven".

Het is goed om te weten dat we met elkaar als Protestantse gemeente Hilversum solidariteit mogen uitstralen, waarbij de door de Algemene Kerkenraad geformuleerde intentie van '5 wijkgemeenten, ten minste 1 predikant per wijkgemeente' zo lang als mogelijk in stand gehouden kan worden.

Doelstelling

Deze beleidsnota heeft als doel het formuleren van een toekomstbestendig beleid met betrekking tot het totaal aantal predikantsplaatsen, de verdeling van het aantal predikantsplaatsen over de wijkgemeenten, alsmede de taakstelling van predikanten op bovenwijks niveau.

Opbouw van de nota

Het eerste hoofdstuk geeft informatie over de aanleiding, de ontwikkelingen en de uitgangspunten m.b.t. het te formuleren beleid.

In de overige hoofdstukken van deze nota worden die onderwerpen behandeld die tot besluitvorming moeten leiden in de Algemene Kerkenraad (AK).

- Bepaling formatieruimte
- Bepaling verdeling predikantsplaatsen
- Wat te doen bij een vacature
- Taakstelling predikanten
- Bovenbudgettaire formatieruimte

Per onderwerp is een door de AK te nemen besluit geformuleerd.

Hoofdstuk 1. Aanleiding, ontwikkelingen en uitgangspunten

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor deze nota is meerledig:

- De huidige beleidsnota predikantsplaatsen 2004-2008 is door zijn datering verouderd en bevat een inconsistentie in de gebruikte verdeelsleutel;
- Doordat op dit moment alle vacatures vervuld zijn, is er gelegenheid om 'in een zekere rust' de discussie te voeren over hoe in de toekomst moet worden gehandeld ten aanzien van het vervullen van nieuwe vacatures;
- De algehele financiële situatie van de Protestantse gemeente Hilversum (PgH) noodzaakt tot een herbezinning ten aanzien van de totale formatieruimte op langere termijn.

In deze nota wordt veel gewerkt met begrippen en afkortingen. Een verklarende lijst is als bijlage 1 toegevoegd.

1.2 Historische Achtergrond

De AK besloot op 24 januari 2004 tot de beleidsnota predikantsplaatsen voor de jaren 2004 – 2008. De geldigheid van deze nota is voor onbepaalde tijd verlengd en derhalve is de nota nog steeds van kracht.

Daarnaast besloot de AK op 29 september 2008, om in het kader van de vacature in de wijkgemeente Diependaal, het totaal aantal predikantsplaatsen vast te stellen op 6,25.

De huidige verdeling van het aantal predikantsplaatsen per wijkgemeente is hierbij als volgt:

- Bethlehemkerk (BK) 1,5
- Morgenster (MO) 1,5
- Regenboogkerk (RK) 1,5
- Centrum wijk (CE) 1,0 (+0,2¹ waarvan 0,1 t.l.v. centraal en 0,1 t.l.v. fonds wijkgemeente).
- Diependaal (DI) 0,75 (+ 0,25 t.l.v. stichting Diependaal)

Gelet op de ontwikkelingen in ledental en financiën is een herbezinning noodzakelijk op de vaststelling van het totaal aantal predikantsplaatsen en de wijze van verdeling over de wijkgemeenten.

1.3 Ontwikkelingen & Uitgangspunten

Ontwikkelingen

1. Aantal leden

Vanaf 2004 is het aantal leden gedaald van 7377 naar 5676 per 1 januari 2010 (3,8% per jaar). Vooral een uitschrijfactie onder passieve leden heeft dit percentage ongunstig beïnvloed, waardoor het percentage wat geflatteerd over komt.

Bij ongewijzigd beleid is een verdere daling te verwachten. De voortgangsrapportage van het in de synode besproken rapport 'De hand aan de ploeg' [2] geeft voor belijdende leden een landelijke ontwikkeling aan van 2,1% afname per jaar ten opzichte van het basisjaar 2010. Dit percentage is voor de rekenmodellen in deze nota aangehouden, ook al kan dit percentage nog hoger uitvallen, lettende op de vergrijzing van de PgH die afwijkt van het landelijk gemiddelde.

2. Financiën

De meerjarenbegroting 2011 – 2015 (zie bijlage 2) geeft voor deze jaren een oplopend jaarlijks tekort te zien van € 119.000 in 2011 tot € 267.000 in 2015.

¹ Betreft 0,2 FTE t.b.v. pastoraal werk

De PgH beschikt volgens de balans per 31 december 2009 over een reserve tekortdekking van € 850.000. Deze reserve zal naar verwachting per 2015 geheel zijn uitgeput om de verwachte tekorten te dekken. Er resteert dan nog een algemene reserve van ongeveer € 3,6 miljoen.

Uitgangspunten

1. Algemene reserve

De algemene reserve is rentegevend belegd. Het beleid tot nu toe is dat de algemene reserve in stand moet blijven om vermogensinkomsten te genereren ten behoeve van de jaarlijkse exploitatie. In de hoofdstukken 2 en 4 wordt deze beleidslijn omgebogen naar een minimumpositie ter hoogte van het totaal van de kosten van 2 jaar exploitatie met een minimale algemene reserve van € 2.5 miljoen.

2. Organisatiestructuur

In het beleidsplan 2010-2014 is als uitgangspunt geformuleerd om de huidige organisatiestructuur zo lang mogelijk in stand te houden. Dit houdt in: 5 wijkgemeenten met ieder ten minste één predikant (in voltijd of deeltijd) en ieder een plaats van samenkomst, zolang als mogelijk in stand te houden.

3. Bepaling formatieruimte

Het aantal beschikbare predikantsplaatsen wordt bij elke predikantsvacature opnieuw vastgesteld vanuit het meerjarig financieel beleid. Dit is vervolgens een gegeven dat als uitgangspunt wordt genomen voor de verdeling van predikantsplaatsen over de wijkgemeenten. In de huidige situatie betreft de formatieruimte 6,25 predikantsplaats.

4. Bestaansrecht van een wijkgemeente

Een wijkgemeente dient voldoende vitaliteit te laten zien om binnen de huidige structuur te kunnen voortbestaan. Een wijkgemeente heeft binnen de PgH geen bestaansrecht meer als het aantal toegewezen predikantsplaatsen daalt beneden de 0,33². In dat geval zal samenvoeging met een andere wijkgemeente dienen plaats te vinden.

5. Te verwachten vacatures

De komende jaren zullen geen predikanten wegens emeritaat vertrekken. De eerstkomende situatie waarbij een wijziging zal plaatsvinden is dus naar verwachting de beëindiging van het dienstverband van de deeltijdpredikant voor de wijkgemeente Morgenster begin 2014. Deze geeft een vacature van 0,5 predikantsplaats. In hoofdstuk 4 wordt specifiek ingegaan op de vraag wat de procedure is bij de eerstkomende vacature.

6. Bovenwijkse taken

Predikanten van de PgH zijn generalisten; dit houdt in dat zij veelzijdig inzetbaar moeten zijn ten dienste van de wijkgemeente die hen heeft beroepen. De AK streeft niet naar een verbintenis met de centrale gemeente, waarbij de predikant voor een deel in teamverband als specialist op een bepaald werkerterrein werkzaam zal zijn. Uitgangspunt is dat een predikant in voltijds dienstverband voor ongeveer 10% van zijn werktijd bovenwijkse taken op zich zal nemen. In hoofdstuk 5 is dit nader onderverdeeld in 5% bovenwijkse taken en 5% vertegenwoordigingen.

7. Kerkelijk werkers

De AK streeft binnen de beschikbare formatieruimte naar het behoud van universitair geschoolde predikanten, dus geen kerkelijk werkers. De inzet van kerkelijk werkers kan wel overwogen worden in geval van creatie van bovenbudgettaire formatieplaatsen.

De AK besluit:

In te stemmen met bovenstaande uitgangspunten.

² *Ordinantie 3-17-1 van de Kerkorde geeft aan dat een predikant in deeltijd kan worden beroepen als de werktijd tenminste een derde van de volledige werktijd bedraagt.*

2. Totaal aantal predikantsplaatsen

Gelet op de definitie van het begrip 'predikantsplaats'³, betreft de 'formatieruimte'³ het totaal aantal predikantsplaatsen dat binnen het beschikbare budget aan 'levend geld'³ en vermogensinkomsten, na aftrek van de niet pastorale kosten, is te realiseren.

De bepaling van het aantal predikantsplaatsen voor de PgH als geheel gaat uit van de volgende regel:

“De beschikbare financiële ruimte voor de pastorale kosten bepaalt de totale beschikbare formatieruimte.”

Deze norm wordt berekend op basis van de begroting van het jaar waarin een predikantsvacature ontstaat en geldt tot het moment waarop een volgende predikantsvacature ontstaat.

Toelichting

De basis voor deze norm ligt in de toetsing die gedaan wordt bij het openstellen van een vacature door het regionaal college voor de behandeling van beheerszaken.

In bijlage 3 zijn voor de jaren 2011-2014 rekenvoorbeelden gegeven op basis van de gegevens uit de meerjarenbegroting (bijlage 2).

Op grond van deze berekeningen zal bij ongewijzigd beleid het aantal predikantsplaatsen in deze jaren afnemen van 5,3 naar 4,1 tegenover een aantal thans van 6,25. Het gevolg hiervan is dat predikantsplaatsen niet zonder meer vacant kunnen worden gesteld zolang het daadwerkelijke aantal predikantsplaatsen hoger is dan de beschikbare formatieruimte voor de PgH als geheel. In hoofdstuk 4 is het vacaturebeleid nader uitgewerkt.

De beschikbare financiële ruimte voor pastorale kosten is te beïnvloeden door:

1. een verhoging van de inkomsten uit bijdragen levend geld, dan wel
2. een bezuiniging op de uitgaven voor de niet-pastorale kosten.

Beide instrumenten vormen bij voortdurend een vast onderdeel van het beleid van het CvK om de continuïteit van de PgH te waarborgen. In dat kader zal het CvK in 2012 de Nota Gebouwenbeleid en de Nota Personeelsbeleid opstellen.

Zolang het aantal werkelijke predikantsplaatsen hoger ligt dan de berekende ruimte, wordt ingeteerd op de beschikbare reserves. Bij ongewijzigd beleid is de 'reserve tekortdekking' voldoende groot om de tekorten tot en met het jaar 2014 op te vangen, uitgaande van 6,25 predikantsplaatsen.

Het is echter noodzakelijk om een deadline te stellen wanneer tot gedwongen inkrimping en derhalve tot herschikking van taken zal moeten worden overgegaan. Deze deadline is afhankelijk van de mate waarmee de algemene reserve verder zal interen en welk bedrag als absoluut minimum moet worden beschouwd.

Voor de PgH wordt dit minimum vastgesteld op een gebruikelijke norm van het totaal van de kosten voor 2 jaar exploitatie met een minimale algemene reserve van € 2.5 miljoen. Een herschikking van taken kan alleen plaatsvinden met instemming van de betrokken wijkkerkenraden.

De AK besluit:

- De formatieruimte voor het totaal aantal voltijds predikantsplaatsen te bepalen op basis van de beschikbare financiële ruimte voor de pastorale kosten.
- Nadere regels te stellen voor de vervulling van vacatures.
- Een herschikking van taken tussen de predikanten toe te passen als de algemene reserve daalt beneden het totaal van de kosten voor 2 jaar exploitatie met een minimale algemene reserve van € 2.5 miljoen.

³ Zie begrippenlijst in bijlage 1

3. Verdeling predikantsplaatsen over wijkgemeenten

In de huidige beleidsnota predikantsplaatsen wordt als verdeelsleutel gehanteerd:

vast:	1/3 van de beschikbare predikantsplaatsen verdelen over de 5 wijkgemeenten op basis van ieder 20%;
variabel:	2/3 van de beschikbare predikantsplaatsen verdelen over de wijkgemeenten op basis van het aantal leden en het levend geld. De verhouding tussen deze beide normen te stellen op 60% leden en 40% levend geld.

Deze verdeelsleutel heeft als inherente consequentie dat een wijkgemeente nooit onder de norm van 0,33 zal zakken. Derhalve is deze verdeelsleutel niet geschikt gebleken om te gebruiken voor het bepalen van de levensvatbaarheid van een wijkgemeente.

3.1 Overwegingen

De volgende vragen bieden houvast bij het nemen van een besluit over de wijze waarop de verdeling van predikantsplaatsen dient plaats te vinden.

1. Welke criteria spelen een rol bij het toewijzen van predikantsplaatsen en
2. Met welke indicatoren kunnen deze criteria meetbaar gemaakt worden?

Ad 1. Criteria

Ten aanzien van de criteria dienen de volgende eisen als uitgangspunt

- De criteria voor de verdeling van predikantsplaatsen dienen een voorspellend karakter te hebben voor de behoefte aan predikantsplaatsen;
- De criteria dienen 'objectief' meetbaar te zijn op basis van op centraal niveau beschikbare gegevens [verifieerbaar en herhaalbaar].

Voorbeelden van criteria die niet aan de eisen voldoen zijn voornamelijk gegevens die gebaseerd zijn op de activiteiten die in de wijkgemeenten worden verricht, zoals: aantal kerkgangers, aantal kerkdiensten, aantal catechisanten, aantal pastorale bezoeken, activiteiten vorming en toerusting ed.

Deze gegevens zijn niet centraal beschikbaar, alleen met veel inspanning te meten en niet objectief vast te stellen. Uiteraard kunnen ze wel bepalend zijn voor de werklust van een predikant, maar het is dan aan de wijkkerkenraad om hierin een goede mix te zoeken binnen de beschikbare menskracht.

De volgende criteria voldoen aan bovengenoemde uitgangspunten en zijn dus potentieel bruikbaar:

- A. *Verdeling naar rato aantal leden* - een groter aantal leden leidt tot een grotere behoefte aan pastorale ondersteuning.
- B. *Verdeling naar rato levend geld* - een grotere inbreng van levend geld vergroot de mogelijkheid om predikantsplaatsen aan te stellen.
- C. *Leeftijdsopbouw* - naarmate de gemeente sterker vergrijsd is, zal er een grotere behoefte aan crisispastoraat ontstaan (ziekte en overlijden)

Ad 2. Indicatoren

De meetbaarheid van deze criteria kan als volgt worden ingevuld:

A. Verdeling naar rato aantal leden op basis van aandeel leden

Voordeel: Eenvoudige systematiek, het begrip 'lid' is kerkordelijk bepaald.

Nadeel: Geen financiële prikkel; het aantal predikantsplaatsen staat los van de inspanning van een wijkgemeente tot verwerven van levend geld (vrijwillige bijdragen, giften en collecten). Bij < 1,0 predikantsplaats is er behoefte aan extra inzet van gastpredikanten voor zondagse eredienst.

B. Verdeling naar rato levend geld o.b.v vrijwillige bijdragen en collecten voor de Pgh

Voordeel: Eenvoudige systematiek, centraal worden alle inkomsten uit levend geld geadmineistreerd.

Nadeel: Het verband met het aantal leden is geheel zoek; 20 gemeenteleden die bereid zijn ieder 4.000 euro bij te dragen kunnen dan een predikantsplaats in stand houden; een wijkgemeente in een 'arm' gedeelte van de stad met veel leden is relatief slecht af.

C. Leeftijdsopbouw o.b.v. aantal gemeenteleden van 80 jaar en ouder

Voordeel: Eenvoudig per wijkgemeente vast te stellen uit de ledenregistratie. Er wordt tegemoetgekomen aan de extra belasting voor predikanten als gevolg van pastorale zorg in verzorgingshuizen.

Nadeel: Het verband tussen werklust van de predikant en extra belasting ten behoeve van oudere gemeenteleden is niet objectief vastgesteld. Het gaat hierbij om de vraag of het crisispastoraat rechtevenredig is met de leeftijd van de leden. Tevens blijkt uit vergelijkende berekeningen tussen de wijkgemeenten dat het effect marginaal is.

3.2 Een nieuwe verdeelsleutel

Voorgesteld wordt om de nieuwe verdeelsleutel te baseren op een combinatie van het relatieve aandeel in het aantal leden alsmede van het relatieve aandeel in levend geld, en de leeftijdsopbouw buiten beschouwing te laten.

Deze nieuwe verdeling van het aantal predikantsplaatsen over de wijkgemeenten gaat in op het moment waarop volgens de methodiek in hoofdstuk 2 de totaal beschikbare formatieruimte opnieuw wordt bepaald.

Een voorbeeld van de berekening van deze verdeling voor de jaren 2011 en 2014 is als bijlage 4 toegevoegd.

De AK besluit:

- De helft van het aantal beschikbare predikantsplaatsen te verdelen over de wijkgemeenten op basis van het relatieve aandeel in het aantal leden, waarbij het aantal leden van een wijkgemeente wordt bepaald naar de stand per 1 januari van het jaar waarin de verdeling plaatsvindt.
- De helft van het aantal beschikbare predikantsplaatsen te verdelen over de wijkgemeenten op basis van de het relatieve aandeel levend geld, gebaseerd op het gemiddelde van de afgelopen 3 jaar voorafgaand aan het jaar waarin de verdeling plaatsvindt.

4. Wat te doen bij een vacature

Zoals reeds eerder geformuleerd in paragraaf 1.3, uitgangspunt 2, is het voornemen van de PgH om de organisatiestructuur zo lang als mogelijk in stand te houden. Dit houdt in: vijf wijkgemeenten, met ieder ten minste één predikant (in voltijd of deeltijd).

Beleidswijziging algemene reserve

Om dit uitgangspunt ook in de toekomst zo mogelijk te kunnen vasthouden is een beleidswijziging noodzakelijk ten aanzien van de instandhouding van de algemene reserve van de PgH. Deze reserve bedraagt volgens de jaarrekening 2010 ongeveer 3,6 miljoen euro.

Tot nu toe is het beleid dat de algemene reserve tenminste op dit bedrag moet blijven staan teneinde inkomsten te genereren ten gunste van de exploitatie. In een krimpende gemeente is het echter de vraag of dit standpunt gehandhaafd moet blijven. Heel extreem gesteld: 'als het aantal gemeenteleden in de toekomst zodanig klein is geworden dat er geen vitale (wijk)gemeente binnen de PgH overblijft, wat heeft de PgH dan nog aan een grote financiële reserve?' Daarom is vanaf heden een juist beleid deze reserve grotendeels in te zetten om zolang mogelijk gebruik te kunnen blijven maken van beroepskrachten. Deze zijn immers bepalend voor de vitaliteit van de PgH. Wel is het zaak een minimum aan de algemene reserve te stellen, teneinde aan lopende verplichtingen te kunnen blijven voldoen.

Als ondergrens voor dit beleid geldt een algemene reserve ter hoogte van de exploitatie-uitgaven van de PgH voor twee jaar met een minimale algemene reserve van € 2.5 miljoen.

Vacaturebeleid

Elke wijkgemeente krijgt bij het ontstaan van een vacature het recht op vervulling daarvan voor onbepaalde tijd tot het totaal aantal predikantsplaatsen voor de betreffende wijkgemeente dat volgens de beschreven methode in de hoofdstukken 2 en 3 van deze nota is berekend.

Dit beleid blijft van kracht zolang de algemene reserve in de vier jaren volgend op het vacaturejaar volgens de financiële meerjarenraming niet daalt beneden het hierboven aangegeven minimum.

Het is aan de AK om over het afronden van vacatures een besluit te nemen. Hierbij staat het solidariteitsbeginsel hoog in het vaandel. Zo is het bijvoorbeeld goed denkbaar dat in een geval dat een wijkgemeente volgens de berekening slechts recht heeft op 0,92 predikantsplaats, toch wordt besloten om een voltijds predikantsplaats vacant te stellen. Hiervoor zou dan bijvoorbeeld een andere wijkgemeente, die volgens de berekening recht heeft op 1,08 predikantsplaats, bereid moeten zijn om deze naar beneden af te ronden.

Onevenredige verdeling aantal predikantsplaatsen

Door het nieuwe vacaturebeleid kan, als gevolg van vertrek van predikanten, een onevenredigheid in de bezetting van het aantal predikantsplaatsen ontstaan, ten opzichte van wijkgemeenten die volgens de herberekening (tijdelijk) onderbedeeld zijn.

De AK zal dan op verzoek van de betreffende wijkkerkenraad, na ingewonnen advies bij het MvP en afstemming met de betreffende wijkkerkenraden, een herschikking van taken tussen wijkgemeenten vaststellen. Voorbeelden hiervan zijn het waarnemen van elkaars catecheseblokken, leerhuizen, e.d.

Bestaansrecht van een wijkgemeente

In paragraaf 1.3, uitgangspunt 4, is opgenomen dat een wijkgemeente binnen de PgH geen bestaansrecht meer heeft als het aantal toegewezen predikantsplaatsen beneden de 0,33 daalt. In dat geval zal samenvoeging met een andere wijkgemeente dienen plaats te vinden.

Dit uitgangspunt blijft in het nieuwe vacaturebeleid onverminderd van kracht en wordt dus bepaald op basis van de berekeningswijze zoals beschreven in de hoofdstukken 2 en 3 van deze nota.

Regionaal College voor de Behandeling van Beheerszaken (RCBB)

Om een vacature te kunnen vervullen heeft iedere plaatselijke gemeente een verklaring nodig van het RCBB dat de gemeente aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Het RCBB beoordeelt de gemeente als geheel.

De AK besluit:

- Elke wijkgemeente krijgt bij het ontstaan van een vacature het recht op vervulling daarvan voor onbepaalde tijd tot het totaal van het aantal predikantsplaatsen voor de betreffende wijkgemeente dat volgens de beschreven methode in de hoofdstukken 2 en 3 van deze nota is berekend.
- De daadwerkelijke toekenning van het aantal predikantsplaatsen geschiedt in de eerstvolgende AK-vergadering. Bij het afronden van de uit de berekening voortvloeiende cijfers zullen overwegingen van solidariteit en pastorale zorg de overhand hebben.
- Dit beleid voort te zetten zolang de algemene reserve in de vier jaren volgend op het vacaturejaar volgens de financiële meerjarenraming niet daalt beneden het minimum van twee jaar exploitatie uitgaven met een minimale algemene reserve van € 2.5 miljoen.
- Bij een onevenredigheid in bezetting van het aantal predikantsplaatsen ten opzichte van wijkgemeenten die (tijdelijk) onderbedeeld zijn, een herschikking van taken tussen de wijkgemeenten vast te stellen. Zulk een herschikking van taken tussen de predikanten behoeft instemming van de betrokken wijkkerkenraden. Hierbij wordt gegarandeerd dat de pluriformiteit van de PgH en de identiteit van de wijkgemeenten gewaarborgd blijft.

5. De taakstelling van de predikanten

Hoewel de WKR verantwoordelijk is voor de bepaling van de taken per predikant, stelt de AK een aantal algemene voorwaarden aan deze taakstelling.

5.1 Voorgaan in kerkdiensten ('Hilversumse regeling')

Tot en met het jaar 2011 geldt de Hilversumse regeling voor het aantal te vervullen preekbeurten in de PgH [3]. Dit houdt in dat een predikant in voltijd 36 kerkdiensten per jaar moet vervullen en een predikant in deeltijd een evenredig deel. Indien een predikant meer dan 36 kerkdiensten vervult worden deze vergoed tegen het daarvoor geldende honorarium. Het voorgaan in verzorgings- en verpleeghuizen wordt niet apart vergoed.

Deze regeling wijkt af van de kerkordelijke regeling. Volgens de kerkorde moet een voltijds predikant afhankelijk van de leeftijd op 35 of 36 zondagen per jaar het dienstwerk verrichten, ongeacht of een WKR kiest voor 1 of 2 diensten per zondag. Tevens verricht hij/zij het dienstwerk op christelijke feest- en gedenkdagen (zie de gids voor de arbeidsvoorwaarden paragraaf 5.7.2).

Overwogen is de Hilversumse regeling af te schaffen, omdat het in het algemeen niet verstandig is plaatselijk van de kerkorde af te wijken en ook hier kostenbesparingen te realiseren zijn als de 2^e dienst op zondag niet langer vergoed hoeft te worden. Toch is hier niet voor gekozen. O.a. is aan de eind 2010 bevestigde predikant in de wijkgemeente Centrum de Hilversumse regeling ter kennis gebracht. De predikant is beroepen op basis van de toen geldende regeling. Zij dient rechtens onverkort te worden toegepast. Daarnaast is het moeilijk uit te leggen waarom een preekbeurt wel vergoed wordt als deze door een gastpredikant op dat zelfde tijdstip wordt vervuld, terwijl dat voor de 'eigen' predikanten niet het geval zou zijn.

Op grond van deze laatste overwegingen zal de Hilversumse regeling voor onbepaalde tijd in stand worden gehouden:

- *In het traktement van de Hilversumse wijkpredikanten zijn 36 Hilversumse preekbeurten per jaar begrepen, ongeacht de leeftijd van de predikant.*
- *Onder een Hilversumse preekbeurt wordt verstaan het voorgaan in een in het Kerkblad voor Hilversum vermelde eredienst op zondagen en op christelijke feest- en gedenkdagen in één van de vijf wijkgemeenten, dan wel in een ander door de wijkkerkenraad vastgestelde locatie.*
- *Indien er in een wijkgemeente sprake is van avonddiensten worden deze als aparte preekbeurt geteld. De "korte metten", zoals gehouden in de Regenboogkerk tellen voor een halve preekbeurt.*
- *De diensten in de zorginstellingen worden niet meegeteld, van welke aard deze diensten ook zijn. De Hilversumse wijkpredikanten verzorgen deze diensten zodanig dat van een evenredige onderlinge taakverdeling sprake is.*
- *Voor deeltijd-predikanten wordt het aantal van 36 met de deeltijd-factor vermenigvuldigd. Bij studieverlof of langdurige ziekte wordt het aantal van 36 naar evenredigheid verminderd.*
- *Het aantal preekbeurten boven de 36 wordt vergoed tegen het bedrag conform punt 18 van de uitvoeringsbepalingen als bedoeld in artikel 4 van de generale regeling predikantstraktementen.*

5.2 Aantal diensten per zondag

Elke WKR heeft het recht te bepalen hoeveel kerkdiensten er per zondag in de eigen wijk worden gehouden. Deze kerkdiensten worden centraal gefinancierd, mits deze diensten zijn opgenomen in het preekbeurtenrooster en worden aangekondigd in het Kerkblad voor Hilversum.

5.3 Jaarlijks preekbeurten rooster

Iedere WKR dient jaarlijks een preekbeurtenrooster op te stellen. Indien daaruit zou blijken dat de eigen wijkpredikant niet voldoet aan de eisen van de Hilversumse regeling voor het aantal te vervullen preekbeurten, dient de WKR in contact treden met andere WKR'en om de betreffende predikant elders in de PgH voor te laten gaan.

Dit kan zich met name voordoen in de wijkgemeenten met 1,5 predikantsplaats. Er is dan sprake van een eis tot $36 + 18 = 54$ kerkdiensten/zondagen, terwijl er 52 zondagen zijn. Voordat gastpredikanten

van buiten worden gevraagd is het zaak dat eerst de predikanten van de PgH voldoen aan het aantal malen dat zij moeten voorgaan in de kerkdiensten van de PgH.

In overleg met de AK kan een WKR besluiten een predikant in deeltijd een lager aantal preekbeurten op jaarbasis te laten vervullen, conform artikel 25.3 van de Generale Regeling voor de Predikantstraktementen. In de taakomschrijving voor de betreffende deeltijdpredikant dient dan wel te worden omschreven op welke terreinen er een taakuitbreiding plaatsvindt. Gedacht kan worden aan het vervullen van een aanvullende bovenwijkse taak.

5.4 Voorgaan in verzorgings- en verpleeghuizen

De predikanten worden geacht om in onderling overleg binnen hun dienstverband de kerkdiensten in de Hilversumse verzorgingshuizen te verzorgen. Tevens zijn zij de eerst aangewezenen voor het leiden van uitvaartdiensten van bewoners van deze tehuizen.

In verpleeghuizen worden deze taken in de regel uitgevoerd door een betaalde geestelijke verzorger. Het bij vervanging voorgaan in verpleeghuizen dient derhalve te worden gezien als een taak die buiten de verantwoordelijkheid van de PgH valt.

5.5 Bovenwijkse taken en vertegenwoordigingen

Iedere predikant wordt geacht ongeveer 5 tot 10% van de werktijd te besteden aan bovenwijkse taken en vertegenwoordigingen. Het MvP bepaalt in onderling overleg hoe deze taken worden verdeeld en stelt hiervan jaarlijks een overzicht op ten behoeve van de AK.

Tot de bovenwijkse taken worden gerekend:

- voorzitterschap pastoreslunch van de Raad van Kerken
- adviseur Kerkblad
- afgevaardigde naar het platform Bekend Maakt Bemind
- lid van de werkgroep Cantate op de Brink
- adviseur van de diaconie/zwo
- begeleiding inhoudelijk ouderenpastoraat
- organisatie/begeleiding Taizévieringen
- organisatie oecumenische midzondagdiensten

Tot de vertegenwoordigingen worden gerekend:

- aanwezig zijn bij de bijeenkomsten van het MvP en de werkgemeenschap
- afgevaardigde namens het MvP naar het breed moderamen van de AK
- deelnemen aan de classicale vergaderingen

Werkzaamheden die (onbezoldigd) ten dienste van de landelijke kerk worden verricht, zoals het lid zijn van een beleids- of adviesgroep, of visitator zijn, worden niet gerekend tot de bovenwijkse taken. Het verrichten van deze taken is een individuele afweging van een betreffende predikant, eventueel in overleg met zijn of haar wijkkerkenraad.

De AK besluit:

- de Hilversumse regeling voor het aantal te vervullen preekbeurten voor onbepaalde tijd in stand te houden;
- kerkdiensten waarin gastpredikanten voorgaan centraal te vergoeden, ongeacht het aantal kerkdiensten dat door de wijkkerkenraad per zondag is vastgesteld;
- de WKR'en mogen gastpredikanten niet eerder inroosteren dan nadat is vastgesteld dat de eigen wijkpredikant(en) voldoen aan de eisen van de Hilversumse regeling voor het aantal te vervullen preekbeurten;
- Het Ministerie van Predikanten verantwoordelijk te stellen voor de invulling van de bovenwijkse taken en vertegenwoordigingen. Het overzicht wordt jaarlijks binnen de AK vastgesteld.

6. Bovenbudgettaire medewerkers

6.1 Experimenten, nieuwe initiatieven

Het beleidsplan 2010-2014 formuleert in paragraaf 3.10 als beleidsvoornemen:

BELEIDSVOORNEMEN

Experimenten, nieuwe initiatieven e.d. worden voortdurend positief benaderd en actief ondersteund, zowel door de Algemene Kerkenraad als door de wijkkerkenraden.

In dit verband kunnen uit de algemene reserve gelden worden vrijgemaakt om dit beleidsvoornemen financieel te ondersteunen. Ook een tijdelijke uitbreiding van het aantal formatieplaatsen is mogelijk, mits een project voldoet aan de regels die zijn gesteld in de nota 'wijkgebonden initiatieven', zoals deze door de AK op 23 februari 2009 is vastgesteld [4].

De voornaamste regels zijn:

- voor projecten van langere duur, waarvoor rechtspositionele en/of financiële verplichtingen worden aangegaan, dient een projectplan te worden opgesteld;
- dit projectplan dient met redenen omkleed aan te tonen dat de uitvoering daarvan tot werkelijke vernieuwing van gemeentetaken zal kunnen leiden;
- het project moet gedurende de gehele looptijd zelfstandig en voortdurend herkenbaar kunnen functioneren en onderscheiden kunnen blijven van de reguliere taak van een wijkgemeente;
- het project kan worden gefinancierd uit een specifiek voor dat project op te richten (wijk)projectfonds onder beheer van het college van kerkrentmeesters, dan wel een op te richten beheersstichting naar kerkelijk recht.

De extra formatieplaatsen voor dit type projecten zullen in de regel worden bezet door een voor de duur van het project aan te stellen predikant of kerkelijk werker. Een project kan zowel de gehele PgH omvatten (centraal niveau), als uitsluitend voor één of meerdere wijkgemeenten zijn bestemd (wijkniveau).

6.2 Bestaande extra formatieplaatsen

Binnen de PgH, dan wel nauw verweven met de PgH zijn twee ontwikkelingen te noemen die in het verleden hebben geleid tot extra formatieplaatsen.

- De wijkgemeente Centrum kent al vele jaren 0,2 extra fte/pp; een predikant uit Lage Vuursche is als pastoraal werker in de wijkgemeente actief. Deze uitbreiding wordt voor 0,1 gefinancierd uit centrale middelen en voor 0,1 uit de fondsen van de wijkgemeente.
- Aan de wijkgemeente Diependaal is sinds 2008 een predikant verbonden voor 0,75 fte/pp. Via financiering door de stichting Diependaal heeft deze predikant uitbreiding van werktijd gekregen voor 0,25 fte/pp voor initiatieven op missionair gebied gegarandeerd tot september 2013.

Beide ontwikkelingen voldoen niet aan de eisen die zijn gesteld in paragraaf 6.1. Voorgesteld wordt om bij continuering van de 0,2 uitbreiding t.b.v. de Centrumwijk uiterlijk 31 december 2013 volledig ten laste van het fonds Centrumwijk te laten komen. De Centrumwijk zal nagaan in hoeverre deze formatieplaats na deze datum nodig is voor de reguliere taakuitoefening van het pastoraat in de wijk. De Centrumwijk kan dan tot continuëring, inkrimping of opheffing besluiten. V.w.b. de wijkgemeente Diependaal wordt er naar gestreefd om in de komende twee jaar een oplossing in lijn met de nota 'Wijkgebonden initiatieven' te vinden.

De AK besluit:

- tijdelijke uitbreiding van het aantal formatieplaatsen op grond van paragraaf 3.10 van het beleidsplan 2010 – 2014 op projectbasis mogelijk te maken door financiering uit de algemene reserve, mits het project voldoet aan de regels volgens de nota 'wijkgebonden initiatieven' van 23 februari 2009;
- de extra 0,2 formatieplaats voor de wijkgemeente centrum bij ongewijzigde invulling ultimo 2013 niet meer voor de helft te financieren uit het centrale budget.
- V.w.b. de wijkgemeente Diependaal er naar te streven om in de komende twee jaar een oplossing in lijn met de nota 'Wijkgebonden initiatieven' te vinden.

Bijlage 1: Begrippen en afkortingen

Begrippen

Formatieruimte	het totaal aantal predikantsplaatsen dat binnen het beschikbare budget aan 'levend geld' en vermogensinkomsten, na aftrek van de niet-pastorale kosten, is te realiseren.
kerkdienst	het voorgaan in een in het Kerkblad voor Hilversum vermelde eredienst op zondagen en op christelijke feest- en gedenkdagen in één van de kerkgebouwen, dan wel in een ander kerkgebouw in het kader van een oecumenische viering of kanselruil;
kerkgebouwen	De Regenboogkerk, Bethlehemkerk, Morgenster, Grote Kerk en Diependaalse Kerk
leden	Volgens ordinantie 2-2-1 KO en 2-3-1 KO behoren tot een gemeente - doopleden - belijdende leden - zij die in het register van de gemeente zijn ingeschreven als gastlid. Tot de gemeenschap van een gemeente worden voorts gerekend de niet-gedoopte kinderen van gemeenteleden alsmede degenen die blijken te geven van verbondenheid met de gemeente. Zij vallen in het kader van deze nota derhalve ook onder het begrip leden. Leden zijn daarnaast te scheiden in actieve (= betalende) en passieve (niet-betalende) leden. Passieve leden dienen voluit als leden van de gemeente te worden erkend.
levend geld	alle inkomsten op wijkniveau uit vrijwillige bijdragen (actie kerkbalans) en collecten. Giften, en op centraal niveau geregistreerde inkomsten behoren weliswaar tot het levend geld, maar tellen niet mee voor de verdeling van de predikantsplaatsen over de wijkgemeenten. Inkomsten uit legaten en erfenissen behoren niet tot het levend geld.
Predikantsplaats	een fulltime predikantsplaats binnen de formatieruimte van de PgH

Afkortingen

AK	algemene kerkenraad
CVD	college van diakenen
CVK	college van kerkrentmeesters
MvP	ministerie van predikanten
PgH	Protestantse gemeente te Hilversum
PKN	Protestantse Kerk in Nederland
WKR	wijkkerkenraad
RK	Regenboogkerk
BK	Bethlehemkerk
MO	Morgenster
CE	Centrum wijk
DI	Diependaal

Bijlage 2: Meerjarenbegroting

Meerjarenbegroting 2011 - 2015 Protestantse gemeente te Hilversum

STAAT VAN BEGROTE BATEN EN LASTEN	Jaarrekening					Totaal Baten		
	Begroting 2009	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012		Begroting 2013	Begroting 2014
BATEN								
Baten onr. zaken	81.800	80.611	76.200	84.700	87.241	89.858	92.554	95.331
Rentebaten en dividenden	190.000	173.876	137.700	132.000	116.417	111.580	105.718	98.789
Vrijw. bijdragen	660.000	685.642	680.000	670.000	660.000	650.000	640.000	630.000
Bijdragen levend geld	142.000	145.771	149.000	149.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Subsidies en bijdragen	-	-	-	-	-	-	-	-
Vergoed. wijkgem. loonkosten kosters	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Baten	1.073.800	1.085.900	1.042.900	1.035.700	1.013.658	1.001.439	988.272	974.120
LASTEN								
Lasten Kerkgebouw	220.900	232.892	225.000	212.050	216.291	220.617	225.029	229.530
Lasten ov. eigendommen en inventaris	19.700	21.898	22.600	23.000	23.460	23.929	24.408	24.896
Afschrijvingen	10.700	10.683	10.300	10.300	8.500	8.500	8.500	8.500
Pastoraat	517.900	466.535	530.800	540.900	551.718	562.752	574.007	585.488
Lasten Kerkdiensten, catech. etc.	12.800	5.522	10.500	18.190	18.554	18.925	19.303	19.689
Verpl./bijdr. andere organen	63.800	63.213	63.200	68.200	68.200	68.200	68.200	68.200
Salarissen en vergoedingen	214.800	225.371	230.300	229.700	234.294	238.980	243.759	248.635
Kosten beheer en administratie	40.100	43.835	44.600	39.700	40.494	41.304	42.130	42.973
Rentelasten/bankkosten	3.600	1.431	4.000	1.500	1.530	1.561	1.592	1.624
Totaal Lasten	1.104.300	1.071.380	1.141.300	1.143.540	1.163.041	1.184.768	1.206.929	1.229.534
Saldo Baten/Lasten	(30.500)	14.520	(98.400)	(107.840)	(149.383)	(183.329)	(218.657)	(255.414)
Saldo onttrekking fondsen	(3.750)	0	(4.400)	(4.400)	(4.488)	(4.578)	(4.669)	(4.763)
Overige baten en lasten	12.000	15.319	16.000	16.000	16.320	16.646	16.979	17.319
Totaal overigen	8.250	15.319	11.600	11.600	11.832	12.069	12.310	12.556
RESULTAAT	(38.750)	(799)	(110.000)	(119.440)	(161.215)	(195.398)	(230.967)	(267.970)
Dekking:								
Uit/naar reserve tekortdekking	38.750	799	110.000	119.440	161.215	195.398	230.967	267.970
Niet gedekt tekort	-	-	-	-	-	-	-	-
reserve tekortdekking per 31 december 2009								850.000
Tekorten tot en met 2014								817.000

Bijlage 3: Berekening Beschikbare Formatieruimte

Rekenvoorbeelden bepaling formatieruimte 2011 - 2014

Basis: meerjarenbegroting 2011 - 2015 (zie bijlage 2)

	2011	2012	2013	2014
inkomsten:				
bijdragen levend geld	819.000	810.000	800.000	790.000
• wijkgemeenten:				
vrijwillige bijdragen	670.000			
collecten	65.000			
• centraal	84.000			
rentebaten en dividenden	132.000	116.000	112.000	106.000
totaal A	951.000	926.000	912.000	896.000
uitgaven:				
gebouwen	161.000	161.000	163.000	165.000
personeel	230.000	234.000	239.000	244.000
landelijke kerk	68.000	68.000	68.000	68.000
overige kosten	70.000	72.000	74.000	75.000
totaal B	529.000	535.000	544.000	552.000
totaal A - B	422.000	391.000	368.000	344.000
geprognosticeerde bezuinigingen:				
gebouwen	30.000	30.000	30.000	30.000
personeel	PM	PM	PM	PM
overig	PM	PM	PM	PM
totaal C	30.000	30.000	30.000	30.000
financiële ruimte pastorale kosten: A - B + C	452.000	421.000	398.000	374.000
kosten per predikantsplaats	86.000	88.000	90.000	92.000
formatieruimte	5,3	4,8	4,4	4,1

Bijlage 4: Berekening aantal predikantsplaatsen per wijkgemeente

rekenvoorbeeld aantal predikantsplaatsen per wijkgemeente

basis:

50% aantal leden naar de stand per 1 januari 2011

50% levend geld volgens de jaarrekening 2010

		2011 6,25 pp		Nw berekend 2011 5,30 pp.	Nw berekend 2014 4,10 pp.
	leden	aandeel pp.		aandeel pp.	aandeel pp.
1. RK	1292	0,73		0,62	0,48
2. BK	1400	0,79		0,67	0,52
3. MO	1281	0,73		0,62	0,48
4. CE	908	0,51		0,43	0,34
5. DI	627	0,36		0,31	0,23
totaal	5508	3,12		2,65	2,05
	levend geld	exclusief :	najaarsactie en landelijk		
1. RK	205	0,88		0,75	0,57
2. BK	193	0,83		0,70	0,54
3. MO	124	0,53		0,45	0,35
4. CE	148	0,63		0,53	0,41
5. DI	62	0,27		0,23	0,17
totaal	732	3,13		2,65	2,05
totaal predikantsplaatsen volgens basis		Berekend 2011	Toegekend 2011	Nw berekend 2011	Berekend 2014
1. RK		1,61	1,50	1,36	1,05
2. BK		1,62	1,50	1,37	1,06
3. MO		1,26	1,50	1,07	0,82
4. CE		1,15	1,00	0,96	0,75
5. DI		0,62	0,75	0,54	0,41
totaal		6,25	6,25	5,30	4,10

Verantwoording

De Algemene Kerkenraad besloot in zijn vergadering van 29 september 2010 een werkgroep in te stellen met als opdracht om in de zittingsperiode 2010-2011 een toekomstbestendig voorstel te formuleren m.b.t. de totale formatieruimte voor de Protestantse gemeente Hilversum alsmede de verdeling van predikantsplaatsen over de wijkgemeenten.

Het Breed Moderamen verzocht Herman 't Hoen en Olaf Streutker om een conceptnotitie voor te bereiden.

Op 26 april, 12 mei, 20 juni en 6 september, is deze notitie in vier sessies ter bespreking voorgelegd aan een overleg bestaande uit de voorzitters van de diverse wijkkerkenraden alsmede de voorzitters van de bovenwijkse colleges, en diens vervangers, te weten:

- Ineke Woldman (Bethlehemkerk)
- Hans Zwagemaker / Erik van den Berg (Regenboog)
- Richard Hoff / Johan van Dongen / Ds. Wim Moehn (Grote kerk)
- Ries de Winter (Morgenster)
- Ds. Gerard Kansen / Jaap van Woerikom (Diependaal)
- Paulinka van Boven (CvD)
- Jan van der Linden (CvK)
- Ds. Wim Loosman / Ds. Erik van Halsema (MvP)

Het commentaar is verwerkt in een aangepast concept dat op 26 september 2011 aan de wijkkerkenraden en centrale colleges is aangeboden, met het verzoek deze te bespreken in de betreffende vergaderingen en reacties aan de werkgroep terug te zenden vóór 31 oktober 2011.

De werkgroep heeft op 2 november het binnengekomen commentaar verwerkt in een conceptnota. Deze werd aan de Algemene Kerkenraad aangeboden op 28 november 2011 en zal daarna voor raadpleging worden voorgelegd aan de gemeentelieden van de diverse wijkgemeenten.

Op 15 februari heeft de werkgroep het binnengekomen commentaar verwerkt in deze definitieve nota.

Vaststelling en besluitvorming vond plaats in de vergadering van de Algemene Kerkenraad op dinsdag 6 maart 2012.

Verwijzingen

- [1] *Nota Predikantsplaatsen, besluit van de Centrale Kerkenraad en de Kerkenraad Algemene Zaken van 23 februari 2004; notitie verdeling predikantsplaatsen vanaf 2009, besluit Algemene kerkenraad d.d. 29 september 2008.*
- [2] *'De hand aan de ploeg', definitief rapport van de stuurgroep "Werk in de wijngaard", aangeboden aan de generale synode van de Protestantse Kerk in Nederland, april 2009*
- [3] *Gewijzigde Hilversumse Regeling Preekbeurten (versie2a), besluit Algemene kerkenraad d.d. 29 september 2008. Deze regeling is overgenomen in deze nota predikantsplaatsen en komt derhalve te vervallen.*
- [4] *Beleidsnotitie wijkgebonden initiatieven, aangevuld met besluiten Algemene kerkenraad d.d. 23 februari 2009.*